

Raadsvoorstel

Opsteller

Wesselingh, Ines

Vergadering van

9 april 2024

Kenmerk

Z/24/068307 / D/24/140287

Portefeuillehouder

Mariëtte Pennarts-Pouw

Portefeuille

Recreatie en toerisme

Onderwerp

Wijziging Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Samenvatting

De Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: Wgr) is met ingang van 1 juli 2022 gewijzigd met als doel de positie van raden en staten te versterken, een uitbreiding van de controle-instrumenten te realiseren en het functioneren van de regelingen te verbeteren. Er is een overgangstermijn van 2 jaar voor het doorvoeren van de wijziging in de Wgr. Deze termijn eindigt op 1 juli 2024. Conform de wetwijziging, heeft het Algemeen Bestuur van Recreatieschap Stichtse Groenlanden een voorstel tot wijziging van de GR SGL voorbereid. De gemeenteraad van Woerden en het college van Burgemeester en wethouders worden verzocht om in te stemmen met de gewijzigde doorlopende nieuwe tekst van de GR SGL en het Algemeen Bestuur voor 15 juni 2024 in kennis te stellen van hun besluit.

Gevraagd besluit

1. In te stemmen met de gewijzigde tekst van de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Stichtse Groenlanden;
2. Het college toestemming te geven om in te stemmen met wijziging van de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Stichtse Groenlanden, overeenkomstig de gewijzigde tekst van de Gemeenschappelijke Regeling Recreatieschap Stichtse Groenlanden.

Inleiding

Recreatieschap Stichtse Groenlanden (SGL) is een samenwerkingsverband van de provincie Utrecht en negen gemeenten (De Bilt, De Ronde Venen, Houten, Lopik, Stichtse Vecht, Nieuwegein, Utrecht, Woerden en IJsselstein). Doel van de samenwerking is het aanleggen en exploiteren van recreatieve voorzieningen en het in stand houden en verbeteren van het natuur- en landschapsschoon. De gebieden van Stichtse Groenlanden liggen rond de stad Utrecht, in de uiterwaarden van de Lek en in het Groene Hart. Ook de Vinkeveense Plassen vallen onder het recreatieschap.

Huidige situatie

Het Recreatieschap SGL en Staatsbosbeheer zijn een publieke samenwerking aangegaan per 1 januari 2023. In het kader van deze samenwerking voert Staatsbosbeheer voor het recreatieschap taken uit voor het beheer en onderhoud, vastgoed en contractbeheer, vergunningverlening, toezicht en handhaving, terreinontwikkeling, communicatie, bestuursondersteuning, financiële diensten en juridische zaken.

Tussen het Recreatieschap en Staatsbosbeheer is een transitieperiode van 2 jaar afgesproken met ingang van 1 januari 2023. In dit begrotingsjaar 2024 zal nog sprake zijn van een transformatieperiode, waarin Staatsbosbeheer werkt aan de verbetering van (bedrijfs-)processen met als doel de kwaliteit van de besturing en beheersing van die processen te verbeteren. Een van de zaken die in dit kader aandacht behoeft, is de Gemeenschappelijke regeling SGL

zelf.

De Wet gemeenschappelijke regelingen

De Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: Wgr) is met ingang van 1 juli 2022 gewijzigd, met als doel de positie van raden en staten te versterken, een uitbreiding van de controle-instrumenten te realiseren en het functioneren van de regelingen te verbeteren. Er is een overgangstermijn van 2 jaar voor het doorvoeren van de wijziging. Deze termijn eindigt op 1 juli 2024.

Ten tijde van het besluit over het wijzigen van de bestuurlijke organisatie van Recreatieschap Stichtse Groenlanden begin 2022 en het kiezen voor een andere uitvoeringsorganisatie, was de nieuwe Wgr nog niet in werking getreden. Vooruitlopend op wijziging van de Wgr, is de GR SGL wel al op basis van toen bekende wijzigingen of wenselijkheden aangepast. Daarbij werd de afspraak gemaakt dat de regeling twee jaar na inwerkingtreding zou worden geëvalueerd.

Vooruitlopend op dit raadsbesluit heeft het Recreatieschap Stichtse Groenlanden op 11 januari 2024, de deelnemers aan het schap geïnformeerd over de op handen zijnde wijzigingen. Daarbij is gevraagd om reacties op de belangrijkste wijzigingen die in het definitieve voorstel worden opgenomen. Op het verzoek in de brief zijn, behalve van de gemeente Lopik, geen reacties ontvangen. Het uiteindelijke voorstel tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling is op 11 maart 2024 naar alle deelnemende raden en staten gezonden.

Participatieproces

n.v.t.

Wat willen we bereiken

De gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Stichtse Groenlanden in overeenstemming brengen met de gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen.

Wat gaan we daarvoor doen

Na besluitvorming door alle deelnemers van het Recreatieschap wordt de gemeenschappelijke gewijzigd vastgesteld.

Argumenten

1.1 Zo voldoen we aan de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Met besluitvorming over deze gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Stichtse Groenlanden wordt dit in lijn gebracht met de wet gemeenschappelijke regelingen.

1.2 Met dit voorstel wordt de positie van de gemeenteraad versterkt o.a. m.b.t zienswijzen en raadsadviescommissie.

De gewijzigde wet geeft aan dat in de regeling moeten afspraken worden gemaakt voor welke besluiten van het algemeen bestuur een zienswijzeprocedure gaat gelden. In de regeling kan ook worden afgesproken dat geen besluiten vatbaar zijn voor een zienswijzeprocedure. In GR SGL zijn de volgende onderwerpen vastgelegd die voor zienswijze moeten worden aangeboden: de ontwerpbegroting (art. 21), begrotingswijzigingen (art. 21), het vierjarenuitvoeringsplan (art. 17), het vierjarig financieel perspectief (art. 19) en de Algemeen verbindende voorschriften (art. 4, eerste lid sub d). In de huidige GR SGL was ook de jaarrekening verplicht om voor zienswijze aan raden en staten aan te bieden. Voorstel is om de zienswijze op de jaarrekening te schrappen (zie kanttekening 1.1). Met de nieuwe Wgr wordt de mogelijkheid geopend om een gemeenschappelijke raadsadviescommissie in te stellen. Met de voorgestelde wijziging (artikel 7, lid 8 en 9) wordt aan die mogelijkheid voldaan.

1.3 Uittredingsbepalingen zijn opgenomen.

Voortaan moet de regeling bepalingen bevatten over de voorwaarden waaronder kan worden uitgetreden uit de regeling. De wetwijziging vraagt een verdere uitwerking van de uittredingsbepalingen. Ingevolge de wetwijziging wordt een voorstel gedaan voor het opnemen van diverse artikelen in de GR SGL (art. 26 t/m art. 29) die de uittreding regelen.

1.4 De controle-instrumenten worden uitgebreid.

De nieuwe Wgr voorziet in een actieve informatieplicht richting de raden (Wgr: artikel 17, lid 2). Artikel 10, lid 1, van de GR is aangepast, waarmee geborgd wordt dat het algemeen bestuur aan de raden, staten en de colleges van de deelnemers gevraagd en ongevraagd alle informatie verstrekt die nodig is voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde en te voeren beleid.

1.5 Het functioneren van de regeling wordt verbeterd.

De regeling moet bepalingen bevatten over de evaluatie van de regeling. Wat en hoe vaak er geëvalueerd moet worden, is aan de deelnemers zelf om te bepalen. Er kan ook bepaald worden dat geen evaluatie plaats hoeft te vinden. In de vigerende GR SGL is in artikel 29 een evaluatiebepaling opgenomen. Deze bepaling is echter gericht op een eenmalige evaluatie in 2023/2024.

Voorgesteld wordt om aan de gewijzigde GR SGL aan artikel 33 een derde lid toe te voegen, waarin is opgenomen dat de GR SGL in het derde jaar van iedere bestuursperiode wordt geëvalueerd, te beginnen in 2028.

2.1 Beide bestuursorganen moeten beslissen over de nieuwe GR.

De een kan dat niet voor de ander doen. In de GR van Recreatieschap Stichtse Groenlanden nemen vanuit de gemeenten 2 bestuursorganen deel (de raad en het college van burgemeester en wethouders). Daarbij hebben de colleges van burgemeester en wethouders op grond van artikel 1 Wgr. de voorafgaande toestemming nodig van de raad. In de GR SGL zijn geen aparte burgemeestersbevoegdheden opgenomen en om die reden worden zij niet apart als deelnemer in de GR SGL aangemerkt.

Kanttekeningen, risico's en alternatieven

1.1 Er wordt afgeweken van de mogelijkheid om een zienswijze te vragen bij de jaarrekening.

Voorgesteld wordt om artikel 22 van de GR SGL zo aan te passen dat de zienswijze op de jaarrekening vervalt. Ten eerste omdat het geven van een zienswijze op de jaarrekening slechts van invloed is op een eventuele resultaatsbestemming. In het recreatieschap wordt gewerkt met een vierjarig financieel perspectief waarin tussentijds een batig saldo aan de reserves wordt toegevoegd. Ten tweede omdat de termijn voor het aan raden en staten aanleveren van een conceptjaarrekening (voor 30 april) en de uiterste datum voor aanleveren van de jaarrekening bij de toezichthouder (voor 15 juli) erg krap is. Dat laat onverlet dat uw zienswijze ook door het Dagelijks en Algemeen Bestuur moet worden behandeld. Beide argumenten maken dat het Algemeen Bestuur de verplichte zienswijze op de jaarrekening uit de regeling wil schrappen. De raden en staten blijven de conceptjaarrekening ontvangen en kunnen via hun vertegenwoordiger in het Algemeen Bestuur van het recreatieschap wel een richting meegeven hoe om te gaan met het bestemmen van een eventueel resultaat.

1.2 De ontwerpbegroting wordt gelijktijdig met de jaarrekening aan de raden en staten aangeboden.

Met wijziging van de Wgr is het aanbieden van de ontwerpbegroting niet meer verplicht gekoppeld aan een datum. Die datum was altijd 15 april. De Wgr schrijft nu voor dat de ontwerpbegroting 12 weken voor zienswijze wordt gelegd en dat de begroting voor 15 september bij de toezichthouder is. Het bestuur van Recreatieschap Stichtse Groenlanden ziet meerwaarde in het gelijktijdig aanbieden van de ontwerpbegroting en de conceptjaarrekening. Het aanbieden van de ontwerpbegroting gelijktijdig met de jaarrekening stelt raden en staten in de gelegenheid om terug te kijken en vooruit te kijken en geeft hen daarmee een betere positie om de begroting te kunnen beoordelen. Om die reden wordt voorgesteld om in de regeling vast te leggen dat zowel de ontwerpbegroting als de conceptjaarrekening voor 30 april aan de raden en staten worden toegezonden.

1.3 Er wordt voor gekozen om inspraak voor burgers niet in de GR SGL te regelen.

SGL is een uitvoeringsorganisatie, die zeer beperkt beleid of verordeningen vaststelt. De verordeningen die enige mate van impact hebben, vierjarenplannen en vierjaren financieel perspectief worden aan de raden voor zienswijzen gezonden. Participatie kan daarom het beste plaatsvinden via de afzonderlijke gemeenteraden, omdat deze beter bekend zijn bij inwoners.

2.1 De toestemming aan het college van burgemeester en wethouders kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang (Wgr: art. 1, hoofdstuk 1, lid 4 en 5)

Dit impliceert ook dat de gemeenteraad zich enkel van toestemming kan onthouden als sprake is van strijdigheid met het recht of het algemeen belang.

Financiële gevolgen van het voorgestelde besluit

Deze wijziging, die uitsluitend betrekking heeft op de juridische aard van de gemeenschappelijke regeling, heeft geen financiële effecten op de gemeentebegroting.

Communicatie

Het bestuur van Recreatieschap Stichtse Groenlanden verzoekt in zijn aanbiedingsbrief van 11 maart 2024 om hem uiterlijk 15 juni 2024 te informeren over het besluit van de gemeenteraad en het besluit van het college van burgemeester en wethouders. Met bijgevoegde brief stellen wij het Recreatieschap Stichtse Groenlanden op de hoogte van uw besluit.

Vervolgproces

Het dagelijks bestuur van het recreatieschap Stichtse Groenlanden draagt zorg voor de publicatie van de gewijzigde gemeenschappelijke regeling.

Bevoegdheid raad

artikel 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen

Bijlagen

1. D/24/140332 Raadsbesluit wijziging GR SGL
 2. D/24/140343 Brief aan raden en staten d.d. 11 januari 2024 met vooraankondiging wijziging GR SGL
 3. D/24/140344 Brief aan raden en staten d.d. 11 maart 2024 inzake wijziging GR SGL
 4. D/24/140341 Doorlopende tekst gewijzigde GR
 5. D/24/140342 Doorlopende tekst GR SGL wijzigingen zichtbaar
 6. D/24/140334 Concept-brief AB SGL met besluit gemeenteraad en college B&W
-